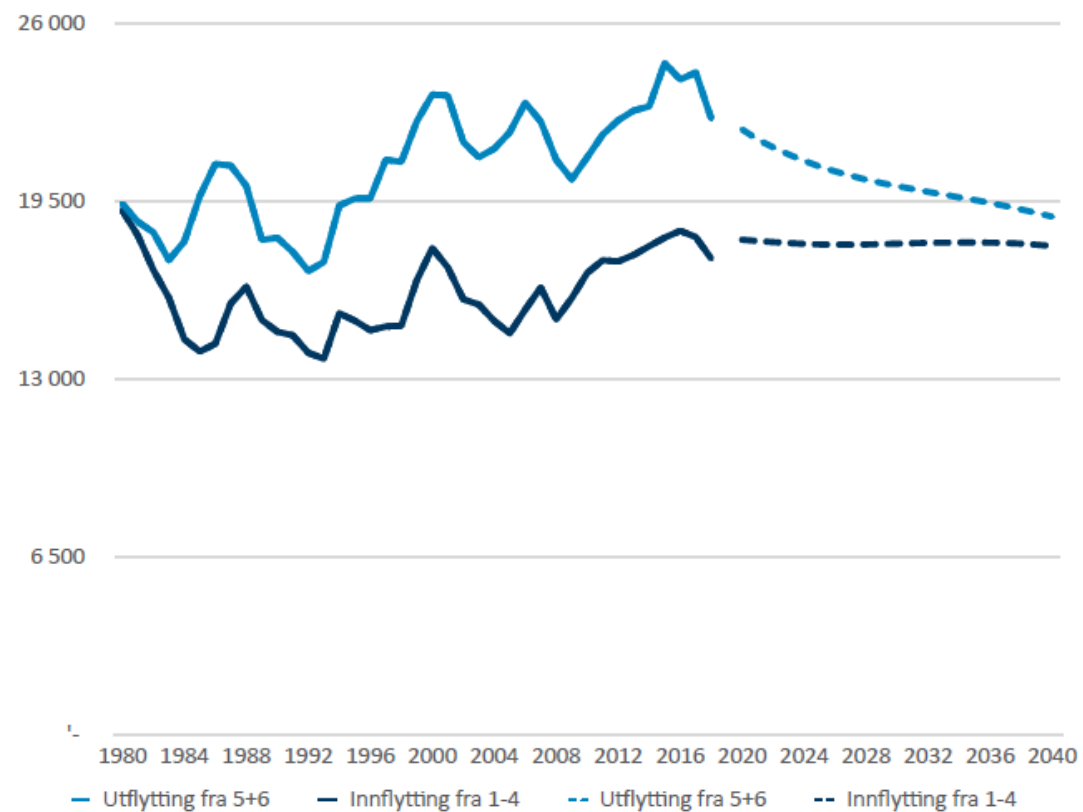

Diagnose

Fraflyttingen er i ferd med å stoppe

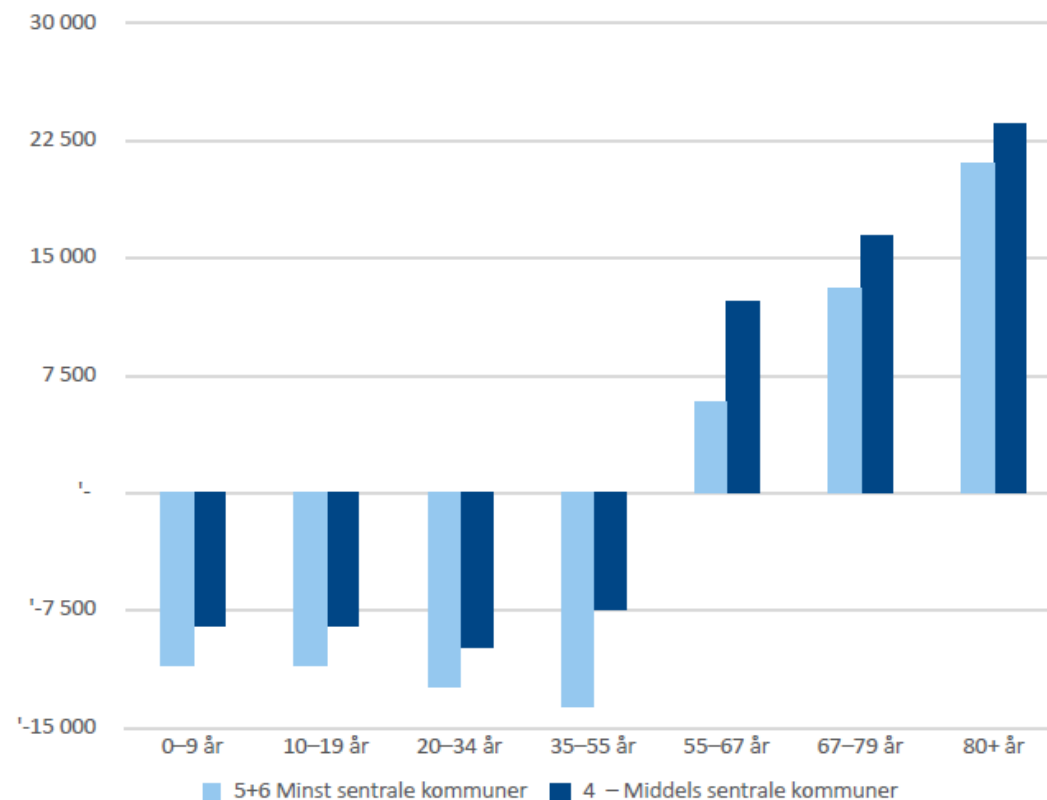
Flytting fra (øverst) og til distriktskommuner (nivå 5 og 6)

Diagnose

Men det er bare fordi
de som er igjen er i
ferd med å bli gamle

Endring i folketall til 2040
Minst sentrale kommuner (lyseblå)
Middels sentrale (mørkeblå)

Diagnose

**Med det er
distriktsutfordringen
snudd på hodet**

Før

Fødselsoverskudd og fraflytting på bygdene

Utfordring: Bremse strømmen av unge mennesker til byene

Svar: Arbeidsplasser

Nå

Distriktsbefolkningen eldes og bygdene klarer ikke å reprodusere seg selv

Utfordringer:

Gode tjenester til de gamle

Ny giv og nytt liv i småsamfunnene

Svar: Tjenesteorganisering og bolyst

Aldringen krever nasjonale løsninger

Aldringen skjer i hele landet

Det samme gjør behovet for helse- og omsorgstjenester

Og samtidig øker knappheten på arbeidskraft

... og presset på offentlige budsjetter

Finner vi ikke gode nasjonale løsninger, blir distriktene lett salderingsposten

Vi må ha innovasjon, økt kapasitet, smartere organisering og bedre samhandling

Og et inntektssystem for kommunene og et finansieringssystem for helse og omsorgstjenester som støtter opp under dette

Men vi må også ha folk

Det er ikke mangel på jobber i distriktene

– **de følger folkene**

Det er mangel på unge folk

– **eller mer presist: unge kvinner**

Så utfordringen er å få unge kvinner som er oppvokst i sentrale strøk til å prøve livet i det lille format

Det er ikke lett

Det er tross alt ingen tragedie å bo i Oslo

—og **ihvertfall ikke i Bergen**

De lokkes neppe av en mini-storbykopi

— **slik Lyngdal og Knarvik og Førde var....**

Og de ønsker ihvertfall ikke å bli låst inne i én jobb, og med én mann, på ett sted resten av livet

Ambisjoner for distriktpolitikken

Distriktene må være levende deler av et større norsk mangfold

Distriktpolitikken må videreutvikle særpregene og forskjellene mellom storby og småsamfunn, og småsamfunnene imellom

Målet for utviklingen bør ikke være vekst i seg selv, men å skape gode samfunn

Stad kommunes visjon:

«Verdas beste vesle stad», ein stad som kan vere eit fullgodt, men annleis, alternativ til eit liv i og rundt dei store byane. Med mangfald, rom for å vere seg sjølv, evne til å omstille seg til eit samfunn utan klimautslepp og med framtidretta bedrifter og arbeidsplasser.»

Virkemidler

Infrastruktur:

Bredbånd overalt, bedre veier mellom tunnelene, ferger som del av veinettet, bedre og billigere flyreiser

Høyere utdanning:

Ansvar for UH-institusjoner til å ha fleksible, lokale tilbud
Praksisplasser for helsefagstudenter i distriktskommunene

Boliger:

Tiltak mot annenhåndsfelle, utvidet ansvar for Husbanken

Forsøkspakke:

Gratis barnehage/SFO, begrenset førerkort for 16-åringer, skattefritak for utleieboliger, saneringsstøtte, desentraliserte enheter i statlig virksomhet

Og én ting til:

Frie og fritttenkende kommuner

Med et inntektssystem som gir dem reell handlefrihet

Med kunnskap og evne til å mobilisere hele lokalsamfunnet

Med frihet til å utvikle sitt særpreg og finne egne løsninger

Med kreativitet til å gjøre det

Men samtidig med evne til samspill

